

Vijf thema's deze week

Vandaag thema 4

02-07-2020

Kernteam Landelijk Actiecomité Red het pensioenstelsel

Strijd voor loon en inkomen, vakbondsdemocratie.

De kerntaak van de vakbeweging is strijden voor loon en inkomen. In de concurrentiestrijd staan loonkosten voortdurend onder druk. Verhoging van het minimumloon drukt deze strijd uit. Voor uitvoeren van deze taak is vakbondsmacht noodzakelijk. Alleen met vakbondsmacht wordt voorkomen dat geconcentreerd wordt op arbeidsvoorwaarden.

Vakbondsmacht veronderstelt vakbondsdemocratie. Zonder democratische besluitvorming komen leden niet gemotiveerd in actie. Samen worden eisen bepaald waarvoor actie wordt gevoerd. En samen wordt vastgesteld of de eisen zijn bereikt of dat genoeg wordt genomen met een compromis. De vakbondsleding moet dit proces ondersteunen.

Strijd en onderhandelen

Natuurlijk verloopt niet elke belangenbehartiging via conflict en actie. Er wordt tussen werkgevers en werknemers en kabinet 'afgetast' en onderhandeld. In Nederland gebeurt dat in 'de polder', dat wil zeggen in de Stichting van de Arbeid en de SER. Daar wordt vaak achter gesloten deuren onderhandeld over arbeids- en levensvoorwaarden van de werkende mensen in Nederland. 'Sociale akkoorden' zijn hiervan het resultaat.

In de praktijk is invulling geven aan vakbondsdemocratie niet eenvoudig. Toch is dit voorwaarde voor resultaat. Want vakbondsonderhandelaars ontleen alleen aan een democratisch verkregen mandaat hun positie aan de onderhandelingstafel!

Pensioen, 'uitgesteld loon', is een arbeidsvoorwaarde. Inzet voor verbetering of wijziging van pensioenen moet voortkomen uit democratische besluitvorming. Resultaten belanden uiteindelijk op de cao-tafel. Daar wordt de verdeling in het werkgevers- en werknemersdeel van de premie bepaald. De hoogte van de premie wordt afgeleid van het later uit te keren pensioen. De vakbeweging heeft met vakbondsmacht invloed op opbouw en uitkering van dit uitgestelde en gespaarde loon.

Het Pensioenakkoord

De totstandkoming en resultaat van de uitwerking van het pensioenakkoord van 2019 tonen het gebrek aan vakbondsdemocratie in de FNV. Werd in mei 2019 zelfs gestaakt voor de 4 bekende eisen, na twee weken lag er een akkoord waar geen enkele eis werd ingewilligd. Daarover is niet teruggekoppeld op de actievoerende leden.

Nu, een jaar later: herhaling van zetten. Een jaar lang is onderhandeld over uitwerking van dat akkoord. Daarover werd slechts vertrouwelijk in klankbordgroepen teruggekoppeld. Kader(leden) werden summier ingelicht. Kritiek werd de kop ingedrukt, er was geen ruimte voor discussie.

Conclusie

Er wordt geen invulling gegeven aan vakbondsdemocratie. Zonder serieuze discussie moeten we hieraan niet meewerken, maar vakbondsdemocratie opbouwen. We adviseren het Ledenparlement op grond hiervan het akkoord en de uitwerking af te wijzen.